

PRILOGA A

1. KRŠITVE PRAVIL ŠOLSKEGA REDA, OPREDELITEV LAŽJIH IN TEŽJIH KRŠITEV TER POSTOPKI IN UKREPI V PRIMERU KRŠITEV

1. 1 LAŽJE KRŠITVE

Lažje kršitve so storitve in ravnanja, ki niso v skladu s Pravili šolskega reda in dogovori ter nimajo težjih ali trajnejših posledic za udeležene osebe. Prav tako ne povzročijo večje materialne škode na objektih, opremi ali osebni lastnini. Posledice storitve ali ravnanja pa se z ustreznimi aktivnostmi lahko popravijo.

Primeri lažjih kršitev so:

- enkratno neupoštevanje in neizpolnjevanje navodil, nalog, opozoril učitelja pri katerikoli obliki vzgojno-izobraževalnega dela v šoli in izven nje,
- neupoštevanje razrednih pravil,
- nevestno opravljanje domačega dela,
- neredno vračanje izposojenega knjižničnega gradiva (nad 3 mesece),
- kršenje dogovora o prilagajanju šolskih obveznosti,
- zamujanje ali neopravičeno izostajanje od pouka in k drugim oblikam vzgojno-izobraževalnega dela (nestrnjeno do 12 ur),
- odklanjanje sodelovanja pri urejanju učilnice, šole in šolske okolice, dogovorjenem v oddelčni skupnosti ali šolski skupnosti učencev,
- malomarno opravljanje nalog pri dogovorjenih oblikah dežurstva,
- pozabljanje šolskih potrebščin in športne opreme,
- uporaba nedovoljenih elektronskih naprav v šoli in povsod, kjer se odvijajo vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- neustrezno oblačenje in ličenje (neprimerna, izzivalna obleka – intimni deli telesa naj so povsem zakriti, neprimerna uporaba ličil),
- žvečenje žvečilnega gumija,
- hoja v čevljih po šoli,
- zadrževanje v šoli po končanem pouku.

1. 2 TEŽJE KRŠITVE

Primeri težjih kršitev so:

- ponavljanje lažjih kršitev,
- vsakršno nespoštljivo vedenje do učencev, delavcev šole in drugih ali kakršnakoli oblika nasilja,
- snemanje in fotografiranje brez dovoljenja učitelja za potrebe pouka med poukom, v ostalih šolskih prostorih in na mestih, kjer se odvijajo vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- odhajanje iz učilnice in šolskih prostorov brez vednosti oziroma dovoljenja učitelja,
- zadrževanje v šolskih prostorih in na mestih, kjer se odvijajo vzgojno-izobraževalne dejavnosti po končanem pouku,
- ponarejanje podpisov staršev,
- ponarejanje opravičil staršev,
- okrnitev ugleda šole,

- popravljanje učiteljevih zapisov v zvezku, beležki, na obvestilih in na pisnih ocenjevanjih znanja,
- neprimeren odnos do lastnine učencev, delavcev šole in do šolske lastnine (namerno poškodovanje, uničenje),
- neprimeren odnos do hrane,
- kajenje, pitje alkohola in jemanje poživil v šoli, njeni okolici vključno z avtobusnim postajališčem, na šolskem igrišču in povsod, kjer se izvaja vzgojno-izobraževalni proces,
- posedovanje in posredovanje nedovoljenih substanc,
- prinašanje pirotehničnih sredstev in drugih neprimernih in nevarnih predmetov v šolo,
- ponavljanje istovrstnih kršitev.

1.3 NAJTEŽJE KRŠITVE

Primeri najtežjih kršitev so:

- uporaba pirotehničnih sredstev v šoli, na zunanjih površinah šole ali na šolskih ekskurzijah,
- psihično nasilje z elementi kaznivega dejanja, socialno izključevanje, osamitev, stigmatizacija, izsiljevanje ali ekonomsko nasilje, zahteve po denarju, grožnje, virtualno nasilje, izvajanje neposrednih ali prikritih oblik agresivnega vedenja do drugih učencev ali delavcev šole, vrstniško nasilje,
- opravljanje nedovoljene pridobitne dejavnosti v šoli ali njeni okolici (prodaja),
- kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- popravljanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo,
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola,
- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo, pri čemer sta ogrožena zdravje ali življenje,
- kajenje ter prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, dnevnih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti
- napeljevanje h kršitvam oziroma nagovarjanje drugih h kršenju pravil, ki bi imelo za posledico najtežjo kršitev,
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole ali uničevanje javnih prevoznih sredstev oziroma namerno uničevanje opreme in drugega inventarja šole z večjo premoženjsko škodo,
- objava slikovnih ali zvočnih posnetkov, fotografij v medijih ali uporaba slednjih z namenom zaničevanja ali zasmehovanja,
- uporaba naprav, ki ogrožajo zdravje, varnost ali življenje drugih oseb,
- okrnitev ugleda šole s škodljivimi posledicami,
- namerno poškodovanje in uničevanje tujega imetja v času šolskih dejavnosti izven šole z večjo premoženjsko škodo,
- laganje z namenom prikrivanja kaznivega dejanja,
- goljufanje z elementi kaznivega dejanja in zahteve po pomoči pri goljufanju z elementi kaznivega dejanja,

- spolno nadlegovanje učencev in delavcev šole, predvajanje erotičnih ali pornografskih vsebin z elementi kaznivega dejanja.

O teži posameznega prekrška odločajo strokovni delavci šole. Najtežje kršitve se odstopijo v obravnavo pristojnim inštitucijam (policija, center za socialno delo).

2 POSTOPKI IN UKREPI V PRIMERU KRŠITEV

Vzgojne ukrepe bomo izvajali, ko bodo kršena Pravila šolskega reda in druge pravice in dolžnosti.

Pred izrekanjem vzgojnih opominov bomo omogočili podporo učencu pri iskanju možnosti in priložnosti za učenje in spremembo neustreznega vedenja. Pri tem bodo sodelovali učenci, starši in strokovni delavci šole.

Pri izbiri vzgojnega ukrepa se upošteva:

- teža kršitve,
  - predvidene posledice ukrepanja,
  - zmožnost učenčeve presoje posledic lastnih ravnanj glede na starost učenca,
  - motivi za dejanje,
  - okolje, v katerem učenec živi,
  - škodljivost dejanja ter
  - ponavljanje kršitev.
-
- učiteljevo obvestilo razredniku o kršitvi

Če kršitev zazna učenec ali nepedagoški delavec, o dogodku obvesti pedagoškega delavca/razrednika učenca, svetovalno službo ali vodstvo šole.

Po dolgotrajnejši vedenjski in učni problematiki ali nesodelovanju učenčevih staršev, razrednik in šolska svetovalna služba na podlagi zbranih poročil strokovnih delavcev poda poročilo na Center za socialno delo.

Pri ponavljajočih ali težjih kršitvah razrednik, svetovalna služba oziroma ravnatelj vodi o postopku obravnavanja kršitve pisne zapise (pogovori z učencem, starši, telefonski pogovori, elektronska sporočila, pisna obvestila staršem ipd.).

Vzgojni ukrepi pri lažjih kršitvah so:

- ustni opomin učencu
- razgovor učitelja z učencem (zabeležimo v eA)
- razrednikov razgovor z učencem (zabeležimo v eA)

Vzgojni ukrepi pri težjih kršitvah so:

- obvestilo razrednika staršem (zabeležimo v eA)
- razrednikov razgovor s starši (zabeležimo v eA)
- razrednikov predlog za izrek vzgojnega opomina (učiteljskemu zboru)

Vzgojni ukrepi pri najtežjih kršitvah so:

- razrednikov predlog za obveščanje centra za socialno delo,
- obveščanje kriznega centra za mlade

Primeri vzgojnih postopkov, ki jih lahko opredeli razrednik v individualiziranem vzgojnem načrtu:

- **poprava škodnih materialnih posledic ravnanja**, na primer beljenje čečkarij po steni, čiščenje, povrnitev škode, restitucija,
- **začasni odvzem in hramba predmeta v zavarovanem prostoru**,
- **opravljanje družbeno koristnega dela izven rednega pouka** za učence, ki so namerno storili prekršek in za katere se oceni, da bi ta oblika učinkovala (pomoč v knjižnici, pomoč hišniku, snažilki ali kuharskemu osebju, dodatno rediteljstvo, urejanje učilnice, jedilnice, igrišča ali ostale okolice šole, opravljanje določenih zadolžitvev v oddelku, učna pomoč sošolcu, priprava referata, izdelava plakata, ipd.), pod nadzorom delavcev šole,
- **povečan nadzor nad učencem** v času, ko je v šoli in ko čaka na drugo dejavnost po urniku,
- **nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli** šola priskrbi za učenca, ki z neupoštevanjem navodil učitelja ogroža svojo varnost in varnost drugih, šola pa ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole – dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi, izleti, ekskurzije,
- **začasen umik učenca od pouka** in drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti se uporabi, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča normalno izvedbo procesa. Cilj umika je vzdrževanje jasno postavljenih meja in sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku. Učenec v času umika opravlja delo pod nadzorom svetovalne delavke ali drugega strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. Učitelji vedno postopajo tako, da določijo učenca, ki sporoči v tajništvo šole, da želi učitelj strokovno podporo pri umiku učenca od pouka. Tajnica pokliče svetovalno delavko in le-ta takoj prevzame učenca od pouka. Učitelj v njeni prisotnosti učenca informira, katero nedokončano ali nadalje predvideno delo mora v preostanku ure nadoknaditi oziroma katere zadolžitve opraviti. Če svetovalna delavka zaradi drugega neodložljivega dela ni dosegljiva, tajnica obvesti pomočnico ravnatelja oziroma ravnatelja. Strokovni delavec lahko učencu pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ni pri pouku, hkrati pa mu je v podporo, da izpolni zadolžitve, ki mu jih je predal učitelj. V primeru začasnega umika učenca od pouka mora učitelj z njim čimprej opraviti razgovor. Skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju. Svetovalna delavka tudi čimprej poroča učitelju o odzivnosti in sodelovanju učenca, učitelj pa obvesti razrednika ter uporabljen ukrep zapiše v e-Asistent in obvesti starše.

- **prestavitve (za določen ali nedoločen čas) učenca v drug oddelek, učno skupino ali oddelek podaljšanega bivanja** med šolskim letom ali v začetku naslednjega šolskega leta v dogovoru s starši učenca in učiteljskim zborom šole,
- **prekinitev udeležbe v nadstandardnih programih izven šole in podobno ter napotitev k nadomestnemu pouku,**
- **če učitelj presodi, da je v korist učenca in za razjasnitev okoliščin, mu lahko v njegovi prisotnosti in prisotnosti razrednika, svetovalne delavke, pomočnice ravnatelja ali ravnatelja zahteva vpogled v šolske potrebščine ali v garderobno omarico,** pri čemer učenec sam izprazni torbo ali omarico.
- **če obstaja utemeljen sum, da je učenec zaužil prepovedano substanco, učitelj o tem obvesti šolsko svetovalno službo ali vodstvo šole, ki takoj obvesti starše in po potrebi center za obveščanje (policijo) in razrednika ter poskrbijo, da učenec varno zapusti šolo,**
- **pri kaznivih dejanjih šola poda prijavo na policijo,**

Kršitve Pravil šolskega reda se beleži v eAsistentu, izrek vzgojnih ukrepov se dokumentirajo kot zapisi razrednika, učitelja ali svetovalne službe in kot sklepi učiteljskega zbora šole, ki jih navedeni hranijo kot dokumente vsaj še en mesec po zaključku šolskega leta. O vzgojnem ukrepu starše obvesti razrednik.

3 VZGOJNI OPOMINI

Izrekanje vzgojnih opominov ureja Zakon o OŠ v 60. f in 60. g členih.

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Šola pred izrekom vzgojnega opomina uporabi ukrepe, določene z Vzgojnim načrtom, Pravili šolskega reda in Zakonom o osnovni šoli.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter v času drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

Izvajanje vzgojnega načrta spremljata razrednik in svetovalna služba (uradne zabeležke).

Postopek izrekanja vzgojnih opominov

- **Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina** poda strokovni delavec šole razredniku.
- **Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla.**

- Razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora.
- Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru.
- Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.
- O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina razrednik vodi zabeležke.
- Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor, vodi se zapisnik ter lista prisotnosti.
- Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, najkasneje v desetih delovnih dneh od izrečenega opomina pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti in postopke, ki jih bo izvajala. Pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta lahko sodelujejo tudi starši učenca. Izvajanje vzgojnega načrta spremlja razrednik in poroča o učinkih na sejah učiteljskega zbora.